

tipičen oziroma tradicionalen ilustrator, temveč s svojim inovativnim in nekoliko ekscentričnim slogom premika tradicionalne meje tega področja. Njegove izjemno detajlne figure izražajo čustva ekspresivno in pogosto celo groteskno. In četudi so Pētersonsove ilustracije tako v tradicionalnih kot v digitalnih medijih konsistentno kakovostne in prepoznavne, mu ni tuje niti likovno eksperimentiranje. Ob vsakem projektu, ki se ga loti, se potrudi svoj vizualni izraz in svojo barvno paletu prilagoditi besedilu ter tako ustvariti skladno in vznemirljivo razmerje med besedilom in podobo. Reinisa Pētersonsa je Latvijska sekcija IBBY leta 2014 nominirala za Anderse-novo nagrado in v letih od 2013 do 2017 za spominsko nagrado Astrid Lindgren (ALMA).

V **Latvijski sekciji IBBY** so ponosni in veseli, da so postali sponzor mednarodnega dneva knjig za otroke prav leta 2018, saj v tem letu praznujejo 100. obletnico ustanovitve latvijske države. S

temo **MAJHNO JE V KNJIGI VELIKO** želijo poudariti, da je »majhno« relativen pojem. S pogumom, vero v svoje ideale, preudarnostjo, vztrajnostjo in nadarjenostjo delajo literaturo in ilustracijo pomembno in pomenljivo.

25 let je že minilo, odkar se je Latvija pridružila Mednarodni zvezi za mladinsko književnost (International Board on Books for Young People – IBBY). 2. april vsako leto obeležijo z različnimi dogodki po knjižnicah in šolah; praznujejo rojstni dan Hansa Christiana Andersena in se spomnijo na misel Jelle Lepman, ene od ustanoviteljic organizacije IBBY, da dobra otroška literatura gradi mostove med narodi. Zato so hvaležni za IBBY-jevo poslanico in jo vsako leto prevedejo v latvijsščino, ki pripada baltski skupini jezikov in je materni jezik 1,7 milijona ljudi.

Plakat: http://www.ibby.org/fileadmin/user_upload/ICBD_2018_POSTER.jpg

Dostopno na: www.ibby.si

26. BOLOGNA PO BOLOGNI

Knjigarna Konzorcij Ljubljana, 29. 5.–2. 6. 2018

Na razstavi je bilo 500 slikanic s 55. sejma otroških knjig v Bologni: nagrajene

knjige in finalistke sejmskih nagrad ter nabor drugih zanimivih kakovostnih knjig, ki smo jih vsebinsko zaokrožili na teme kulturne dediščine, večkulturalnosti, večjezičnosti in medkulturnega razumevanja.¹ Prav zato smo izbrali za plakat letošnje Bologne po Bologni ilustracijo iz slikanice *Ferdinand Avgustin*

¹ Vse razstavljenе slikanice je bilo možno kupiti v Knjigarni Konzorcij.

² Slikanica je prejela leta 2014 nagrado *Kristine Brenkove za izvirno slovensko slikanico* (podeljuje Gospodarska zbornica Slovenije, Zbornica knjižnih založnikov in knjigotržcev) in nato 2015 še *priznanje zlata hruška v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga*, ki ga podeljuje Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska-center za mladinsko književnost in knjižničarstvo.

Hallerstein: Slovenec v Prepovedanem mestu avtorice Huiqin Wang (Mladinska knjiga, 2014).²

»Daleč na vzhodu je Hallerstein pogosto doživljal tudi grenke trenutke osamljenosti in domotožja. Pogrešal je domovino in bližnje, zato je ohranjal stike z domačimi. V težkih trenutkih mu je bila v tolažbo slovenska pesmarica, ki jo je prinesel s seboj na Kitajsko. Knjižica s slovenskimi besedili je bila natisnjena leta 1729. Danes jo hrani državna knjižnica v Pekingu.«

Naša izbira pa je nehote sovpadla tudi s tem, da je bila Kitajska osrednja gostujoča dežela na letošnjem sejmu v Bologni. Predstavila je izbor 147 originalnih ilustracij 30 kitajskih ilustratorjev, tipično kitajsko zgodbo in pripovedovanje, razvoj knjige in založništva od začetkov do danes, vodilne sodobne založbe, najuspešnejše mladinske knjige in ne nazadnje tudi festival mladinske književnosti in branja v Pekingu. Na sejmu so na različnih predstavitvah in srečanjih sodelovali slavni kitajski avtorji (Cao Wenxuan, Andersenov nagrajenec 2016, Han Yuhai in Yu Hong, številni ilustratorji), založniki idr. Ne le na sejmu, tudi v mestu so pripravili več prireditev.

Z veseljem in ponosom tudi na tem mestu zapišemo, da je na sejmu Javna agencija za knjigo RS podpisala pogodbo, da bo Slovenija gostja Bologne 2021.

Na RAZSTAVI ILUSTRACIJ na sejmu v Bologni je med 77 ilustratorji iz 25 držav sodelovala tudi naša ilustratorica **Andreja Pekljar**, kar je izjemen uspeh, saj se je prijavilo 3.000 ilustratorjev.

Naslovnico kataloga ilustracij je izdelal nizozemski ilustrator Ludwig Volbeda, dobitnik nagrade Grand Prix na bienalu ilustracij 2017 v Bratislavi. S posebno razstavo se je predstavil Manuel Marsol iz Španije, dobitnik lanske nagrade International Illustration Bologna Children's Book Fair Prize – Fundación SM. Na ogled so bili originalni slikanice z naslovom *La leyenda de don Fermín*, ki smo jo predstavili tudi na Bologni po Bologni.

Na naši Bologni po Bologni smo seveda opozorili na predstavitev slovenskih mladinskih knjig v Bologni in na slovenske uspehe v mednarodnem prostoru. Med 1390 razstavljavci iz 75 držav sta sodelovali tudi založbi Mladinska knjiga in MorfemPlus, ki sta se predstavili na samostojnih stojnicah, na nacionalni stojnici v organizaciji Javne agencije za knjigo RS (JAK) pa so bila razstavljena izbrana dela slovenskih in zamejskih založnikov.

Mednarodna zveza za mladinsko književnost (IBBY) je na svoji stojnici predstavila izbor knjig vseh nominirancev za Andersenovo nagrado, med katerimi sta bila tudi slovenska ustvarjalca, in sicer pisatelj Peter Svetina in ilustrator Peter Škerl. Mednarodna žirija za Andersenovo nagrado je pripravila tudi poseben nabor knjig z vsega sveta, ki jih priporoča v prevod in branje; med 15 knjigami je tudi *Ropotarna* Petra Svetine (Miš, 2012). Prejemnika Andersenove nagrade sta bila letos japonska avtorica Eiko

Kadono in ruski ilustrator Igor Olejnikov.³ V Wimmerbyju in prek satelitskega prenosa tudi na sejmu je bila proglašena nagrajenka ALMA (spominske nagrade Astrid Lindgren), prejela jo je ameriška avtorica Jacqueline Woodson.⁴ Slovenska nomoniranca za ALMA 2018 sta bila pisatelj Andrej Rozman Roza in ilustrator Peter Škerl. Med Bele vrane, mednarodni izbor najboljših mladinskih knjig, ki ga pripravlja Mednarodna mladinska knjižnica v Münchnu, sta bili uvrščeni tudi dve slovenski deli: *Tombola ali življenje* Suzane Tratnik (Mladinska knjiga, 2017)⁵ in *Ferdo, veliki ptič* Andreje Peklar (KUD Sodobnost International, 2016), kar smo zvedeli že na knjižnem sejmu v Frankfurtu, v Bologni pa sta bili knjigi ponovno predstavljeni na stojnici münchenske knjižnice.

Na nacionalni stojnici JAK je bila letos med gosti Zveza gluhih in naglušnih Slovenije, ki je predstavila knjigo *Žiga špaget je za punce magnet* Aksinje Kermauner,⁶ ki je prevedena v slovenski znakovni jezik. Posebej so bile na JAK-ovi stojnici izpostavljene štiri velike dame slovenske ilustracije: Ančka Gošnik Godec, Marjanca Jemec Božič, Jelka Reichman in Marlenka Stupica.

26. Bologna po Bologni, prodajna razstava, ki jo od začetka pripravlja Knjigarna Konzorcij v sodelovanju z Mestno knjižnico Ljubljana, Pionirsko, in Slovensko sekcijo IBBY, se je začela

s prazničnim odprtjem v Pavčkovi dvorani založbe Mladinska knjiga. Goste sta pozdravili direktorica Mladinske knjige Trgovine mag. Iva Premerl in direktorica Mestne knjižnice Ljubljana mag. Teja Zorko. S kitajsko slikarko Huiqin Wang, ki že več kot 30 let živi in ustvarja v Sloveniji, avtorico dvojezične slikanice *Ferdinand Avguštin Hallerstein: Slovenec v Prepovedanem mestu*, se je pogovarjala urednica otroškega leposlovja v založbi Mladinska knjiga Irena Matko Lukan. Predstavila je tudi nekatere novosti iz programa založbe Mladinska knjiga na temo kulturna dediščina. Otvoritveno slovesnost so z glasbeno-plesnim programom popestrili učenci Osnovne šole Valentina Vodnika. Nato je sledila strokovna predstavitev mag. Tilke Jamnik, ki je predstavila nagrajene knjige z Bologne 2018 in izbor drugih zanimivih knjig z Bologne po Bologni.

Bologna Ragazzi Award

Leposlovne knjige

Charles Dutertre: *L'OISEAU BLANC / Beli ptič*, Rouergue, Arles, Francija

Poučne knjige

Romana Romanyshyn in Andriy Lesiv: *LOUDLY SOFTLY IN A WHISPER – I SEE THAT / Glasno in tiho v šepetu – vidim to*, The Old Lion Publishing House, Lvov, Ukrajina

³ Nobeno delo japonske avtorice Eiko Kadono še ni prevedeno v slovenščino. Ruskega ilustratorja Igorja Oleynikova pa poznamo le v slikanici Sally Lloyd-Jones, ki je v prevodu Berte Golob v založbi Ognjišče izšla enkrat pod naslovom *Božja beseda za rjavčka medveda* (2009), dvakrat pa pod naslovom *Medvedkovo Sveto pismo* (2011, 2016).

⁴ Nobeno delo ameriške avtorice Jacqueline Woodson še ni prevedeno v slovenščino.

⁵ Suzana Tratnik je za knjigo *Tombola ali življenje* prejela tudi pol nagrade desetnice 2018, slikanica Andreje Peklar *Ferdo, veliki ptič* pa je že uvrščena v zbirko Silent Books. Final Destination Lampedusa, letos pa na IBBY častno listo 2018.

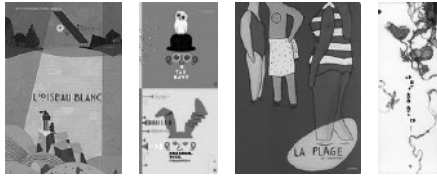
⁶ Slikanica *Žiga špaget je za punce magnet* Aksinje Kermauner je že uvrščena v IBBY zbirko knjig za otroke s posebnimi potrebami, ki ima svoj prostor v splošni knjižnici v Torontu.

Prvenci

Sol Undurraga: LA PLAGE / Plaža, L' Agrume, Paris, Francija

Nova obzorja

Bae, Yu jung: TREE DANCING / Ple-soče drevo, Bandal, Paju, Južna Koreja

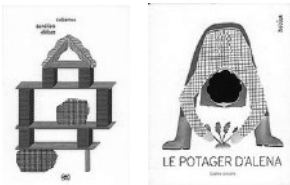

Knjige o umetnosti in arhitekturi

Aurelién Debat: CABANES / Hišice. Editions des Grandes Personnes, Paris, Francija

Knjige in semena«, nagrada knjigam, ki osveščajo o pomenu (pridelovanja) zdrave hrane

Sophie Vissière: LE POTAGER D'ALENA / Alenin zelenjavni vrt. Actes Sud/Hélium éditions

Opozorili smo tudi na vse finalistke za nagrade in na mnoge druge, posebej tiste, ki sodijo v »kulturno dediščino«. Med njimi posebej izpostavljamo dve francoski in dve nemški (obe iz münchenske založbe Prestel) slikanici:

Florence Pinaud: *Louis Pasteur*, ilustr. Julien Billaudeau (Arles: Actes Sud/Palais de la Decouverte); poleg biografije predstavlja predvsem znanstvenikovo raziskovalno delo, ki je bistveno vplivalo na moderno medicino.

Pierre Zenzius: *L'ascension de Saussure* /Saussurjev vzpon, (Arles: Rouergue), govori o Horacu Bénédictu de

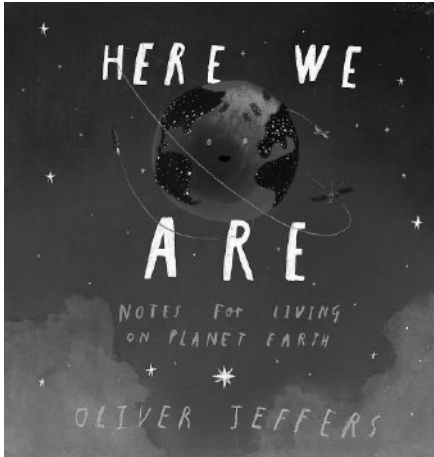
Saussuru iz 18. stoletja, utemeljitelju sodobnega alpinizma.

Britte Teckentrup: *Das Ei* (Jajce); predstavlja jajce z znanstvenimi in kulturnimi informacijami; jajce pomeni začetek življenja in v svoji univerzalni obliki odseva vesolja.

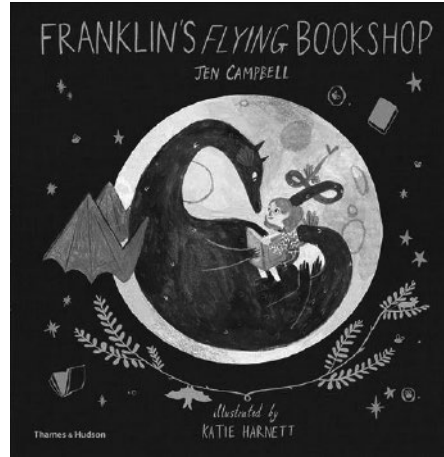
V slikanici brez besedila Joanne Liu: *My Museum* (Moj muzej) se po muzeju sprehaja radoveden in pozoren otrok, ki ga pritegne vse okrog njega (razstavljeni eksponati, obiskovalci, zaposleni v muzeju). Otrok v tem prostoru kulturne dediščine, svobode in ustvarjalnosti išče povezave med umetniškimi deli in realnostjo.

Na Bologni po Bologni smo razstavili precejšen izbor slikanic, ki predstavljajo literarno dediščino (mite in legende, literarna dela iz preteklosti idr.), glasbeno in likovno dediščino, tudi dediščino različnih športov, joge idr. ter bogato kulturno dediščino, ki jo odkrivamo na potovanjih po deželah in mestih po vsem svetu. Predvsem pa smo z izborom teh knjig želeli opozoriti, da je poznavanje in spoštovanje dediščine nujno, saj prispeva k razumevanju slehernika v času in prostoru, vpliva na odnos do drugih ljudi, do drugih kultur, do okolja in narave, do uviverzuma. In ne nazadnje, opozorjamo, da so prav knjige tiste, ki med drugim predstavljajo vso dediščino. V njih so predstavljena znanja, izkušnje in modrosti iz preteklosti in sedanjosti, v njih so načrti in vprašanja za sedanjost in prihodnost. Ni vseeno, kakšne napotke posredujemo otrokom, kaj jim odgovorjamo na njihova vprašanja.

Vse to in še več je v 500 slikanicah: v njih najdemo »zgodbe z vznemirljivimi začetki, srhljivimi sredicami in zelo srečnimi konci. Sporočajo o drugih krajih in drugih ljudeh, pa o tem, kako naj bi se spoštovali in poskušali razumeti ter živeti v sožitju na tem edinem možnih svetov«, kot beremo v slikanici Jen Campbell.

Oliver Jeffers: *Here we are: notes for Living on Planet Earth* / *Tukaj smo: napotki za življenje na planetu Zemlja* (Harper Collins Children's Books)

Jen Campbell: *Franklin's Flying Bookshop* / *Franklinova leteča knjigarna* (Thames & Hudson)

Ja, v otroški in mladinski književnost se marsikaj razpre, ne le to, da je ljubljanski zmaj čisto drugačen kot zmaj v kitajski kulturi ali zmaj v pravkar omenjeni

slikanici, ki je strasten bralec in želi zgodbe deliti z drugimi

Tilka Jamnik